

Handreiking

voor de regisseur binnen de

Integrale persoonsgerichte aanpak Radicalisering 2016

Inhoudsopgave

Onderwerp	pagina
Inleiding	3
1. Van melding tot subject in de aanpak	
Eerste beoordeling door Meld- en Adviespunt (MAP) of politie	4
Duiding in het Voorportaal	4
Inbrengen in het Regieoverleg	4
2. Notificatiebrief	5
3. <small>5.1,2,h</small>	5
4. Het basisdossier/beoordelingskader	5
5. De regisseur	6
6. Het uitvoerdersoverleg (UVO)	6
7. Het plan van aanpak	7
8. De instrumentenkoffer	8
9. Bijzondere interventies	
Opleggen van de paspoortmaatregel	9
Screeningen door GGD	9
Pool specialisten	10
10. Integraal Toets- en Advies Team Radicalisering (ITAT-R)	10
11. Regieoverleg	11
12. Voortgang plan van aanpak	11
13. Evalueren, afbouwen en afsluiten	11
14. Monitor	12
15. Vakontwikkeling	12
BIJLAGE 1 – het werkproces	13

Inleiding

De Integrale persoonsgerichte aanpak (IPGA) Radicalisering is geënt op de werkwijze Top600 en is vanaf 1 april 2016 van start gegaan. Sinds 1 augustus 2016 valt de aanpak onder het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ). De aanpak is gericht op de personen en hun sociale omgeving die het grootste risico vormen. Het doel is om, op de korte termijn, de directe risico's in zicht te krijgen en aan te pakken. Op de lange termijn richt de IPGA zich op gedragsverandering van deze personen zodat zij geen risico meer vormen en hun perspectief op een beter leven vergroot wordt. Voor deze doelstellingen is een goed afgestemde en op elkaar aangesloten inzet nodig van interventies uit zowel de strafrechtketen als de zorg en het sociale domein (werk, wonen, etc.).

We onderscheiden de volgende vijf risicogroepen:

1. (potentiële) terroristen en (getraumatiseerde) terugkeerders;
2. ronselaars voor de extremistische en terroristische organisaties en netwerken en/of gewapende strijd in conflictgebieden;
3. (potentiële en vrijedelde) uitreizigers;
4. individuen en groepen die radicaliseren of het radicale gedachtegoed reeds aanhangen;
5. familie van (potentiële en vrijedelde) uitreizigers en terugkeerders, waaronder broertjes en zusjes.

De aanpak wordt gecoördineerd vanuit het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ), van waaruit o.a. ook de programma's Top1000 en de Treiteraankpak worden gecoördineerd. Alle programma's van het AcVZ combineren straf en zorg in een integrale aanpak.

De drijvende kracht achter de aanpak zijn de regisseurs. Alle personen die in de aanpak Radicalisering zijn opgenomen, hebben een eigen regisseur. Dit is de professional die regie voert op het totaal, doet wat nodig is en zorgt voor voortdurende activiteit en inzet rond "zijn" of "haar" persoon/omgeving, met als doel het radicale en/of zorgwekkende gedrag terug te dringen en perspectief te bieden. Dat betekent dat als een politieman regisseur wordt, hij ook aandacht heeft voor bijvoorbeeld onderdak en zorg. Of als iemand vanuit het stadsdeel regisseur is, deze ook aandacht heeft voor politie interventies en openstaande strafzaken.

De regisseur is degene die zorgdraagt voor de totstandkoming van het plan van aanpak en een

gemeenschappelijke opgave creëert voor de uitvoering ervan, in samenspraak met alle betrokken interventieplegers.

De regisseur staat er niet alleen voor. Per organisatie die regisseurs levert is er een vast lid van het Integraal Toets- en Advies Team Radicalisering (ITAT-R) aan de aanpak verbonden, die ondersteuning biedt en een direct aanspreekpunt voor de regisseur vormt.

De volgende organisaties leveren op dit moment regisseurs:
de politie, het Openbaar Ministerie, Reclassering Nederland, Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA), William Schrikkergroep (WSG), Raad voor de Kinderbescherming, Streetcornerwork, GGZ (Arkin, HVO Querido en InGeest) en vanuit de gemeente Amsterdam: Werk, Participatie en Inkomen (WPI), Leerplicht, de Directie Openbare Orde en Veiligheid (OOV) en de stadsdelen.

In deze handreiking wordt nader ingegaan op de stappen die er zijn van instroom in de aanpak tot een plan van aanpak, van het inzetten van interventies tot evaluatie en monitoring, het werken in het digitale volgsysteem ^{5.1.2.e} van de IPGA Radicalisering en het afsluiten van een dossier.

De handreiking biedt handvatten voor nieuwe regisseurs en kan een naslagwerk zijn voor ervaren regisseurs. Voor andere betrokken (kern)partners geeft het inzicht in de rol van een regisseur in de aanpak Radicalisering.

1. Van melding tot subject in de aanpak

Signalen/meldingen van radicalisering komen binnen bij het Meld- en Adviespunt (MAP) Radicalisering van de gemeente of bij de politie. Het MAP is bedoeld om professionals en sleutelfiguren te

ondersteunen wanneer zij te maken hebben met radicalisering en polarisatie. Signalen die bij het MAP of bij de politie binnen komen kunnen van diverse partijen afkomstig zijn, zoals docenten, professionals van instellingen, ouders of middels een ambtsbericht van de AIVD. Het signaal wordt opgepakt daar waar het binnenkomt.

Eerste beoordeling door MAP of politie

Het MAP of de politie maakt een eerste beoordeling van de situatie door vragen te stellen aan de persoon die de melding doet.

Als sprake is van een situatie waarin bijvoorbeeld de melder behoefte heeft aan coaching, dan wordt de melding afgedaan door het MAP.

Dit geldt ook voor anonieme meldingen en meldingen waarbij er geen zorgen zijn over radicalisering.

Als blijkt dat er wel sprake is van een probleemsituatie, maar er geen sprake van radicalisering blijkt, dan wordt de melder overgedragen aan het reguliere traject.

Er wordt dus voor gezorgd dat een melding op de juiste plek belandt.

Als blijkt dat er sprake is van een zorgelijke situatie vanwege (mogelijke) radicalisering, dan wordt de melding doorgeleid naar het Voorportaal (bestaande uit medewerkers van het MAP en politie) voor verdere duiding.

Duiding in Voorportaal

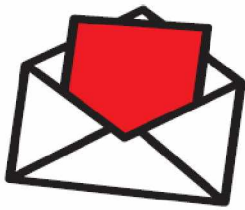
Het Voorportaal duidt met behulp van het beoordelingskader of een melding voldoet aan de criteria die zijn opgesteld om een subject op te nemen in de aanpak. Duiding betekent het opstellen van een risicoprofiel voor het subject (welke risico's zijn er en tot welke risicogroep behoort het subject?) en een problemdiagnose (welke achterliggende problemen spelen in deze melding, voor zover bekend?).

Het Voorportaal haalt zo veel mogelijk informatie op bij andere relevante partijen die het subject mogelijk kennen. Ook checkt het Voorportaal of het subject ook binnen andere aanpakken bekend is, om te voorkomen dat subjecten op twee plekken tegelijk worden bekeken.

Inbrengen in het Regieoverleg

Het Voorportaal brengt de melding – voorzien van een advies – in bij het Regieoverleg. Het Regieoverleg bespreekt de duiding en neemt het definitieve besluit of een subject wordt opgenomen in de aanpak. Zo ja, dan stelt het Regieoverleg een regisseur aan en geeft deze de opdracht om een plan van aanpak uit te werken. Het Regieoverleg bepaalt welke regisseur (van welke organisatie) het beste in positie is om het subject verder te begeleiden.

2. De notificatiebrief

Het MAP stuurt iedere persoon, namens de burgemeester van de gemeente Amsterdam, een (standaard)brief over zijn of haar plaatsing op de lijst voor de IPGA Radicalisering.

Alle nieuwe subjecten binnen de aanpak ontvangen de brief binnen maximaal drie weken na het besluit van het Regieoverleg dat hij/zij in de aanpak is opgenomen.

Het MAP verstuurt de brief naar de persoon op het adres waar deze staat ingeschreven, of laat

de brief – in nauwe afstemming met de regisseur – persoonlijk overhandigen aan de betrokkene.

In geval van een minderjarig subject, ontvangen de ouders / (gezins)voogd ook een brief.

In geval van een gezinsaanpak ontvangen de ouders/de familieleden ook een brief. Als een persoon gedetineerd is op het moment dat hij instroomt, stuurt het MAP de brief naar de Penitentiaire Inrichting (PI) of Justitiële Jeugdinrichting (JJI) en reikt de casemanager in de PI de brief uit.

In **5.1.2.h** wordt vermeld aan wie en wanneer een brief is verstuurd.

3.

5.1.2.h

5.1.2.h is het digitale volgsysteem van de IPGA Radicalisering, waarin je als regisseur werkt.

Je logt in met een persoonlijke gebruikersnaam en een

wachtwoord.

In **5.1.2.h** vind je het beoordelingskader, ingevuld door het Voorportaal op basis van de (op het moment van overdracht) beschikbare informatie.

In **5.1.2.h** maak je je plan van aanpak, door interventies vanuit de interventietool te koppelen aan jouw plan van aanpak. Bij jouw interventies geef je een beschrijving van de overwegingen die tot de keuze van deze interventies geleid

hebben en het doel van de interventies die je inzet (wat wil je bereiken?).

In **5.1.2.h** vind je een 'logboekfunctie' waarin alle stappen die in de contacten met of rondom jouw subject gezet worden en alle ontwikkelingen in de uitvoering van het plan van aanpak moeten worden bijgehouden. Het is heel belangrijk dat alle ontwikkelingen rondom jouw subject nauwkeurig en stapsgewijs worden bijgehouden!

In **5.1.2.h** houd je ook de contactpersonen bij en evalueer je de resultaten van jouw plan van aanpak en de ingezette interventies.

4. Het basisdossier/ beoordelingskader

De beschikbare informatie die bij de verschillende organisaties aanwezig is over een subject wordt door het Voorportaal verzameld en wordt verwerkt in het basisdossier/ beoordelingskader.

Het kan natuurlijk gebeuren dat er maar weinig (of geen) informatie bekend is bij de partners, maar dat het Regieoverleg toch van oordeel is dat er nader onderzoek moet worden gedaan naar eventuele radicalisering. Ook kan het gebeuren dat er vanwege bijzondere spoed-

eisendheid van een melding geen tijd is om aanvullende informatie te verzamelen over het subject, omdat er direct actie nodig is. In beide gevallen is het basisdossier/beoordelingskader niet volledig gevuld en is het aan de regisseur om achter de aanvullende informatie aan te gaan.

In **5.1.2.h** wordt het dossier vervolgens digitaal toebedeeld aan de door het Regieoverleg benoemde regisseur. Het basisdossier is dan voor jou als regisseur inzichtelijk in **5.1.2.h**. Je kunt deze dan verder invullen en je kunt je plan van aanpak op gaan stellen.

5. De regisseur

De regisseur heeft een cruciale rol in de aanpak en dat is geen eenvoudige rol. Als regisseur wordt er veel van je verwacht! Je inventariseert welke interventies nodig zijn op het geheel van straf en zorg, organiseert en

coördineert de uitvoering van het plan van aanpak, je organiseert uitvoerdersoverleggen (UVO's) met alle interventieplegers en eventuele experts én blijft (direct of indirect) in gesprek met je subject. Er wordt dus een proactieve houding van je verwacht!

Je stuurt interventieplegers niet aan, maar toch kun je op basis van de inhoud dingen voor elkaar krijgen door interventieplegers te enthousiasmeren en te motiveren. Je zorgt ervoor dat het team van interventieplegers hetzelfde doel voor ogen heeft en houdt zicht op het totaal. Je stuurt dus niet alleen op de inhoud, maar pakt een overkoepelende rol met het oog op de hele straf- en zorgketen, in de regio én daarbuiten.

Dit kan ook betekenen dat je je bezig houdt met de omgeving (broers, zussen, vrienden, ouders) van de persoon op de lijst. Hierin is creatief nadenken belangrijk, zodat alle mogelijkheden die er zijn om tot gedragsverandering te komen, worden benut. Wanneer iets niet lukt, zoek je een oplossing of schakel je anderen in om te helpen. Daarbij benut je de expertise van de interventieplegers.

Je geeft niet op als het moeilijk wordt! Dit vereist doorzettingsvermogen en een "lange adem". Dit geldt niet alleen voor het gedrag van je subject, maar ook voor het verbeteren van samenwerkingsverbanden tussen organisaties. Je zorgt voor korte lijnen, bent alert op systeemfouten en bent de smeerolie van het proces. Jouw rol als regisseur is er een die ertoe moet leiden dat eventuele gaten die in de samenwerking kunnen ontstaan, worden gedicht.

6. Het uitvoerdersoverleg (UVO)

Voordat je begint aan een plan van aanpak is het van belang dat je bepaalt wie je interventieplegers zijn en welke aanvullende

expertise je nodig hebt. Op basis van deze inschatting organiseer je een eerste uitvoerdersoverleg (UVO) met jouw partners. Om tot een prettige samenwerking te komen is het goed om daadwerkelijk met elkaar om de tafel te gaan, zodat je elkaar in de ogen kunt kijken.

Het eerste UVO dient dus al plaats te vinden voordat je naar het ITAT-R gaat met je concept plan van aanpak.

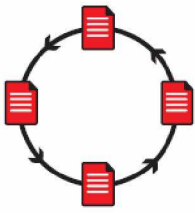
In samenwerking met de interventieplegers en de benodigde experts ga je uit van wat nodig is voor jouw subject en stel je een 'gedragen' plan van aanpak op.

Als regisseur zit je het UVO voor. Je bewaakt het samenwerkingsproces en tracht gezamenlijke dilemma's te wegen en te zorgen voor gedragen besluiten. Je initieert eventuele opschaling bij stagnatie van de voortgang.

Alle in het UVO gemaakte afspraken registreer je ook in [5.1.2.h](#)

Het uitgangspunt is dat je eens per acht weken een uitvoerdersoverleg (UVO) organiseert, ook als jouw plan van aanpak inmiddels is vastgesteld. Dit kan uiteraard, wanneer de inhoud hierom vraagt, ook vaker of tijdelijk met een lagere frequentie.

7. Het plan van aanpak

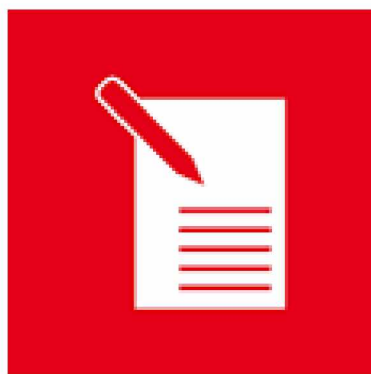
Voor ieder subject in de aanpak wordt een op maat gemaakt plan van aanpak opgesteld.

Dit plan van aanpak is het startpunt en blijft dynamisch. De regisseur gebruikt bij het opstellen hiervan het

basisdossier/beoordelingskader en doet nader onderzoek naar aanknopingspunten die hierin vermeld staan.

5.1.2,d

5.1.2,d

8. De instrumentenkoffer

5.1.2.d

9. Bijzondere interventies

5.1.2.d

10. Integraal Toets- & Advies Team Radicalisering (ITAT-R)

Vijf weken nadat het basisdossier aan jouw organisatie is toegewezen, leg je een concept plan van aanpak voor aan het Integraal

Toets- en Advies Team Radicalisering (ITAT-R). Het doel van het ITAT-R is het adviseren en het helpen van de regisseur bij het opstellen van de strategie in het plan van aanpak. Het ITAT-R zal jouw concept plan van aanpak onder andere toetsen op integraliteit en zal creatief meedenken over interventies en scenario's op de korte en lange termijn.

Verder kan het ITAT-R met je mee denken over alle dilemma's die je tegen komt bij het opstellen van je plan van aanpak.

De afspraak is dat het plan van aanpak 7 dagen voorafgaand aan de ITAT-R vergadering in concept gereed is. Het plan van aanpak hoeft

niet digitaal of op papier te worden aangeleverd, want je maakt het in ^{5.1.2,h} Je geeft een seintje aan de secretaris (^{5.1.2,e} [@amsterdam.nl](mailto:stg@amsterdam.nl)) dat jouw plan van aanpak gereed is voor agendering.

Het ITAT-R vindt om de 3 weken op de donderdag plaats. In tijdsblokken van ongeveer twintig minuten leggen de regisseurs hun plan van aanpak voor aan het ITAT-R. Je ontvangt ongeveer één week van tevoren de agenda, met daarop het tijdstip waarop je verwacht wordt bij het ITAT-R, via de secretaris.

De vaste schil van het ITAT-R bestaat uit vertegenwoordigers van OOV, OM, politie, GGD en GGZ (Arkin, HVO Querido en InGeest), WPI, Stadsdelen, Reclassering Nederland, JBRA, WSG, de Raad voor de Kinderbescherming, Streetcornerwork en OJZ. De regisseur schuift aan bij het overleg voor de bespreking van het eigen plan van aanpak.

11. Regieoverleg

Na de bespreking in het ITAT-R wordt je gevraagd het plan van aanpak in 5.1.2.h aan te passen aan de opmerkingen en

aanvullingen van het ITAT-R. Daarna wordt het plan van aanpak in definitieve vorm ter vaststelling geagendeerd voor het eerstvolgende Regieoverleg.

De afspraak is dat het plan van aanpak 7 dagen voorafgaand aan het Regieoverleg in definitieve vorm gereed is. Het plan van aanpak hoeft niet digitaal of op papier te worden aangeleverd,

want je maakt het in 5.1.2.h Je geeft een seintje aan de secretaris (5.1.2,e @amsterdam.nl) dat jouw plan van aanpak gereed is voor agendering.

Het Regieoverleg bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente, politie, OM en NCTV en vindt om de 2 weken op de woensdagochtend plaats. De regisseur is niet aanwezig bij dit overleg. Het Regieoverleg stelt het plan van aanpak definitief vast, waarna het plan van aanpak digitaal door de secretaris in 5.1.2,h wordt geaccordeerd.

12. Voortgang plan van aanpak

Het plan van aanpak blijft dynamisch, ook na vaststelling in het Regieoverleg. Je kunt nieuwe interventies opvoeren en andere interventies afsluiten, op basis van de

ontwikkelingen rond je subject.

Je stuurt het plan van aanpak dus met regelmaat bij, in samenspraak met de door jou

geselecteerde interventieplegers en het vaste ITAT-R-lid vanuit jouw organisatie.

Als je na vaststelling van het plan van aanpak in de uitvoering vastloopt, omdat het lijkt of je subject nergens aan mee wil werken, dan kun je jouw subject opnieuw inbrengen in het ITAT-R. Het ITAT-R denkt dan met je mee over welke inzet nog nodig en mogelijk is.

13. Evalueren, afbouwen en afsluiten

Het is van belang niet alleen de interventies te registreren, maar ook de planning en het resultaat. Kortom: wie doet wat wanneer en wat levert het allemaal op?

Om de resultaten goed bij te houden, evalueer je periodiek het plan van aanpak en de ingezette interventies in 5.1.2,h 5.1.2,h waarschuwt je vanzelf wanneer het weer tijd is om te evalueren.

Alle evaluatiemomenten bij elkaar geven de onderbouwing voor de voortgang van jouw plan van aanpak.

Wanneer uit de evaluatie van jouw plan van aanpak blijkt dat alle doelen behaald zijn en een

subject eigenlijk niet meer thuis hoort in de aanpak Radicalisering, dan stel je – wederom in samenspraak met jouw UVO-partners - een afbouwvoorstel 5.1.2,d

5.1.2,d

5.1.2,d

) of een afsluitvoorstel (= uitstroom uit de aanpak Radicalisering, met een eventuele 'warme' overdracht binnen de reguliere hulpverlening) op. In beide voorstellen benoem je de behaalde doelstellingen en jouw overwegingen om het dossier 'af te bouwen' dan wel 'af te sluiten' voor de aanpak Radicalisering.

Het afbouwvoorstel/afsluitvoorstel wordt geagendeerd voor het ITAT-R en wordt vervolgens ter vaststelling voorgelegd aan het Regieoverleg.

14. Monitor

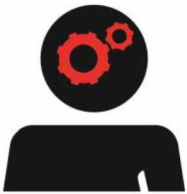

Het programmateam brengt periodiek een monitor uit. Deze monitor ontwikkelt zich voortdurend, waardoor er steeds meer inzicht komt over de problematiek in de stad (bijvoorbeeld het aantal

potentiële uitreizigers of het aantal ingestroomde meisjes met radicale denkbeelden) en over de

effecten van de aanpak. Het gaat dan zowel over de aantallen (bijvoorbeeld het aantal ingezette interventies, of het aantal uitgevoerde screenings), maar de monitor geeft ook inzage op het gebied van effectiviteit: welke resultaten behaalt de aanpak en wat wérkt. De monitor wordt opgesteld om de Driehoek, het Directeurenoverleg en de Stuurgroep goed te kunnen informeren.

15. Vakontwikkeling

De IPGA Radicalisering heeft een speciaal opleidingsprogramma ontwikkeld met activiteiten waar alle regisseurs Radicalisering aan deelnemen. Het programma

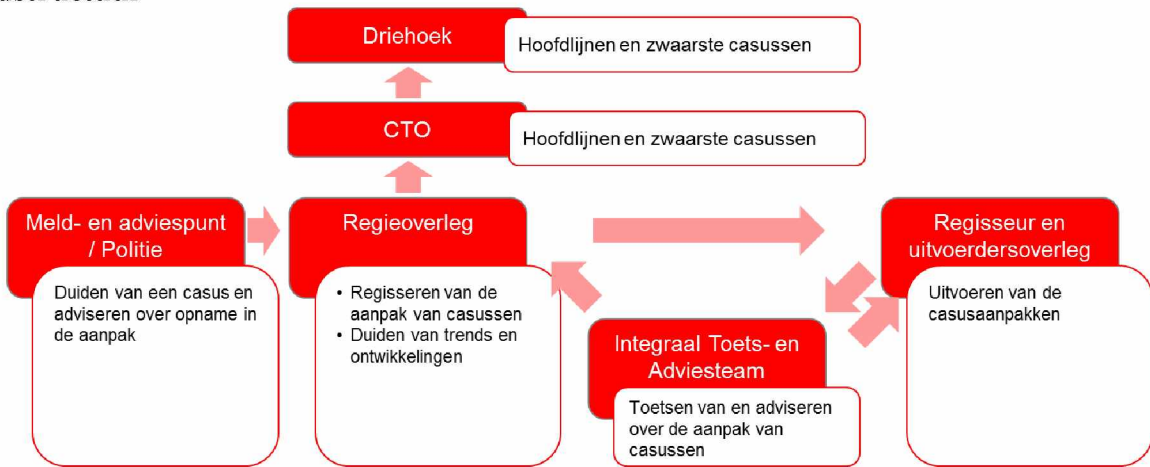
bestaat uit collectieve bijeenkomsten, werkateliers en casuïstiekbesprekingen.

Een ander onderdeel van het opleidingsprogramma vormen de bijeenkomsten voor speciale vakontwikkeling voor regisseurs, die georganiseerd worden door het AcVZ, Het AcVZ bouwt hiermee steeds verder aan het 'regisseursvak'.

Tijdens deze bijeenkomsten is onder andere aandacht voor vernieuwende methodieken, professionele en persoonlijke ontwikkeling en het onderling uitwisselen van kennis, ervaringen en manieren van werken. Het AcVZ biedt daarnaast ook nog open middagen aan, waarin een organisatie of thema rond straf of zorg centraal staat.

Bijlage 1 WERKPROCES

Hoofdstructuur

Werkproces

